

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Wygoda (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Konrad Wytrykowski

Ławnik SN Roman Markiewicz

Protokolant Karolina Majewska

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 12 kwietnia 2022 r., odwołania z dnia 13 września 2021 r. wniesionego przez prokuratora Prokuratury Okręgowej w W. – T. F., od postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 7 września 2021 r. sygn. PK I SD [...] dotyczącego obniżenia o 30% wynagrodzenia T. F. na czas trwania zawieszenia w czynnościach prokuratorskich;
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury Okręgowej w W. - T. F. w dniu 14 października 2019 r. na mocy postanowienia Prokuratora Okręgowego w W. został zawieszony w czynnościach służbowych na czas 6 miesięcy, w związku z prowadzonym postępowaniem dyscyplinarnym dotyczącym podejrzenia popełnienia przewinienia dyscyplinarnego polegającego na uchybieniu godności urzędu poprzez prowadzenie pojazdu mechanicznego marki V. [...] o nr rej. [...] w stanie nietrzeźwości (stężenie alkoholu etylowego w wydychanym powietrzu 0,28 mg/l) w ruchu lądowym.

W dniu 28 lutego 2020 r. Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym (dalej jako Sąd Dyscyplinarny) wydał postanowienie sygn. PK I SD [...], którym

utrzymał w mocy decyzję Prokuratora Okręgowego w W. dot. zawieszenia prokuratora T. F. w czynnościach służbowych.

Postanowieniami Sądu Dyscyplinarnego z dnia 7 kwietnia 2020 r. sygn. PK I SD [...] oraz z 21 września 2020 r. sygn. PK I SD [X], okres zawieszenia prokuratora T. F. w czynnościach służbowych był przedłużany do dnia 14 kwietnia 2021 r. Postanowienia te zostały zaskarżone przez obwinionego oraz jego obrońcę, jednak Sąd Najwyższy po rozpoznaniu odwołań w postępowaniach o sygn. II DO 48/20 oraz o sygn. II DO 126/20 utrzymał w mocy zaskarżone postanowienia dot. zawieszenia w czynnościach służbowych prokuratora T. F..

W dniu 28 maja 2020 r. w postępowaniu o sygn. PK I SD [Y.] Sąd Dyscyplinarny postanowił o obniżeniu wynagrodzenia prokuratorowi T. F. o 40% na czas trwania zawieszenia w czynnościach służbowych. Postanowienie to zaskarżył prokurator T. F., jednak Sąd Najwyższy – Izba Dyscyplinarna po rozpoznaniu odwołania w postępowaniu sygn. II DO 71/20 utrzymał je w mocy.

W dniu 18 czerwca 2020 r. Sąd Najwyższy – Izba Dyscyplinarna po rozpoznaniu w postępowaniu sygn. I DO 22/20 wniosku prokuratora z Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej, wyraził zgodę na pociągnięcie prokuratora T. F. do odpowiedzialności karnej za przestępstwo określone w art. 178a § 1 k.k. W dniu 14 stycznia 2021 r. W postępowaniu o sygn. II DIZ 17/21/p Sąd Najwyższy – Izba Dyscyplinarna wydał uchwałę utrzymującą w mocy uchwałę sygn. I DO 22/20 zezwalającą na pociągnięcie prokuratora T. F. za ww. przestępstwo.

W dniu 20 kwietnia 2021 r. Prokurator Okręgowy w W. wydał postanowienie o sygn. PO V WO [...], którym zawiesił w czynnościach służbowych prokuratora Prokuratury Okręgowy w W. – T. F. w związku z prawomocnym zezwoleniem na pociągnięcie T. F. do odpowiedzialności karnej za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k.

W związku z odwołaniem od ww. postanowienia dotyczącego zawieszenia w czynnościach służbowych wniesionym przez prokuratora T. F., Sąd Dyscyplinarny w postępowaniu o sygn. PK I SD [...] w dniu 2 września 2021 r. utrzymał w mocy postanowienie o zawieszeniu prokuratora T. F. w czynnościach służbowych.

W dniu 30 kwietnia 2021 r. Zastępca Prokuratora Okręgowego w W. skierował wniosek o sygn. PO V WO [...], w którym wystąpił o obniżenie wynagrodzenia prokuratorowi Prokuratury Okręgowej w W.- T. F. o 40%.

W związku ze śledztwem prowadzonym przeciwko T. F., prokurator z Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej skierował do Sądu Rejonowego w W. akt oskarżenia z dnia 31 maja 2021 r. sygn. PK XIV Ds [...], w którym oskarżył T. F. o to, że: w dniu 12 października 2019 r. w W., znajdując się w stanie nietrzeźwości sięgającym stężenia 0,28 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, prowadził w ruchu lądowy pojazd mechaniczny marki V. [...] nr rej. [...] tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k.

W dniu 31 maja 2021 r. Sąd Najwyższy – Izba Dyscyplinarna wydał wyrok w sprawie dyscyplinarnej sygn. I DSK 10/21, w którym uznał obwinionego prokuratora T. F., za winnego tego, że: „znajdując się w stanie nietrzeźwości wynoszącym 0,28 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu prowadził ulicą A. pojazd mechaniczny marki V. [...] o numerze rejestracyjnym [...], które to zachowanie wyczerpało znamiona przestępstwa z art. 178a § 1 k.k”, tj. przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 137 § 1 pkt 5 Prawa o prokuraturze, przyjmując, że wyczerpuje ono jednocześnie znamiona czynu zabronionego, przewidzianego w art. 178a § 1 k.k., za to przewinienie na podstawie art. 142 § 1 pkt 5 prawa o prokuraturze wymierzył obwinionemu karę dyscyplinarną wydalenia ze służby prokuratorskiej. W dniu 14 grudnia 2021 r., Sąd Najwyższy – Izba Dyscyplinarna, po rozpoznaniu odwołania obrońcy prokuratora T. F. od wyroku Sądu Najwyższego – Izby Dyscyplinarnej sygn. I DSK 10/21, wydał wyrok sygn. II DOW 53/21, w którym uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Wydziałowi Pierwszemu Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego.

Do chwili obecnej postępowanie dyscyplinarne przeciwko wyżej wymienionemu toczy się pod sygnaturą akt I DSK 20/21.

Sąd Dyscyplinarny w dniu 7 września 2021 r. wydał postanowienie w sprawie sygn. PK I SD [...], którym na podstawie art. 152 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze obniżył wynagrodzenie prokuratora Prokuratury Okręgowej T. F. o 30% na czas trwania zawieszenia w czynnościach służbowych. W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia Sąd Dyscyplinarny wskazał, iż: wartość

obniżonego wynagrodzenia wynika przede wszystkim z charakteru i znacznego stopnia społecznej szkodliwości czynu stanowiącego podstawę zawieszenia w czynnościach służbowych prokuratora T. F. Zdaniem sądu dyscyplinarnego czasowa redukcja wynagrodzenia o 30% będzie stanowić realną dolegliwość finansową, a jednocześnie powinna skłonić go do postępowania zgodnego z normami prawa. Negatywne ekonomiczne oddziaływanie orzeczonego środka jest zasadne dla kontynuowania aspektu wychowawczego zawieszenia w czynnościach służbowych. Ponadto, sąd pierwszej instancji miał na uwadze także fakt, iż prokurator T. F., nie wykonuje czynności służbowych, a więc pobieranie przez niego wynagrodzenia w pełnej wysokości byłoby niesprawiedliwe. Sąd Dyscyplinarny wydając swoje postanowienie o obniżeniu wynagrodzenia prokuratorowi T. F. wziął pod uwagę także jego sytuację rodzinną w szczególności dochody jakie osiąga zona obwinionego również prokurator Prokuratury Okręgowej w W. oraz fakt, iż na utrzymaniu obojga małżonków pozostaje niepełnosprawny syn.

Odwołaniem z dnia 13 września 2021 r. prokurator T. F. zaskarżył w całości ww. postanowienie Sądu Dyscyplinarnego z dnia 7 września 2021 r. sygn. PK I SD [...] w przedmiocie obniżenia mu wynagrodzenia o 30%. W wywiedzionym przez siebie środku odwoławczym prokurator T. F. zarzucił niewspółmierne do okoliczności sprawy obniżenie wynagrodzenia o 30%, „wynikające z nieprzydania wystarczającej miary łagodzącej okoliczności dotyczącym zarówno samego przewinienia ja również odnoszącym się do właściwości i warunków osobistych prokuratora T. F., a mianowicie podejrzenia nieznacznego przekroczenia progu stanu nietrzeźwości, nienaganego dotychczas przebiegu jego wieloletniej służby prokuratorskiej, braku związku czynu z czynnościami prokuratorskimi oraz szczególnej sytuacji rodzinnej i majątkowej związanych z opieką nad niepełnosprawnym dzieckiem oraz znacznymi stałymi wydatkami na jego leczenie i rehabilitację”, co zdaniem skarżącego przemawiało za obniżeniem wynagrodzenia o istotnie niższy wskaźnik procentowy, zaś „przyjęty stopień obniżenia wynagrodzenia jawi się jako nietrafna antycypacja kary dyscyplinarnej, zwłaszcza że sprawa dyscyplinarna nie została prawomocnie zakończona a w postępowaniu karnym trwają czynności dowodowe zmierzające do wykazania, że nie doszło do

przekroczenia przez T. F. progu stanu nietrzeźwości, zaś sam czyn był niekaralnym zachowaniem nieumyślnym". Ponadto, skarżący wniósł o zmianę uchwały i obniżenie wynagrodzenia o nie więcej niż 10% na czas zawieszenia w czynnościach prokuratorskich.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Odwołanie na uwzględnienie nie zasługuje. Skarżący jak wskazano powyżej w wywiedzionym przez siebie odwołaniu ograniczył się do zarzutu, iż orzeczone przez Sąd Dyscyplinarny obniżenie wynagrodzenia o 30%, „jest niewspółmierne do okoliczności sprawcy”.

Sąd Najwyższy przypomina, że w ramach art. 152 § 2 Prawa o prokuraturze: „ustawodawca pozostawił sądom dyscyplinarnym, w oznaczonych przez siebie granicach, swobodę przy orzekaniu o skali obniżenia wynagrodzenia w konkretnych sprawach” (uchwała Sądu Najwyższego z 23 lutego 2004 r., sygn. SNO 2/04, LEX nr: 472093). Od Sądu Dyscyplinarnego wymaga się, aby ten rozstrzygając o obniżeniu wynagrodzenia prokuratorskiego, nie przekroczył wysokości 50% tegoż uposażenia, gdyż na maksymalnie tyle zezwala sądowi ustawa i aby obniżone wynagrodzenie zapewniało prokuratorowi zabezpieczenie materialnych warunków utrzymania siebie i rodziny na poziomie gwarantującym zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych. Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, z którym Sąd Najwyższy w niniejszym składzie w pełni się utożsamia: obniżenie wynagrodzenia immanentnie związane przecież z równoczesnym zawieszeniem go w czynnościach służbowych spełnia także funkcję zabezpieczającą i wychowawczą poprzez wzbudzenie w nim refleksji nad czynem jakiego popełnienie mu się zarzuca (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2019 r., sygn. II DO 2/19, LEX nr: 2683363; postanowienie Sądu Najwyższego z 14 listopada 2019 r. sygn. II DSI 45/19, LEX nr: 2747121; postanowienie Sądu Najwyższego z 21 lipca 2020 r. sygn. II DO 43/20, LEX nr: 3071511). Stąd przesłankami decydującymi o wysokości obniżenia wynagrodzenia prokuratora zawieszonego w czynnościach służbowych, a więc co zasługuje na podkreślenie, nie świadczącego pracy zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego „nie mogą być przesłanki inne niż dotyczące zarzuconego mu

czynu oraz postawy i osoby sprawcy. W szczególności bez znaczenia jest w tej kwestii sytuacja osobista, zdrowotna, rodzinna i majątkowa, jak również czas trwania postępowania, na czas którego obniżono wynagrodzenie” (uchwała Sądu Najwyższego z 15 września 2006 r. sygn. SNO 48/06, LEX nr: 470263), chociaż, co oczywiste, Sąd Dyscyplinarny winien, rozstrzygając o wysokości obniżenia wynagrodzenia prokuratora, mieć na uwadze wynikającą z art. 3 k.k. zasadę humanitaryzmu (mająca zastosowanie również w postępowaniach dyscyplinarnych na podstawie art. 116 k.k.), zgodnie z którą wysokość obniżenia wynagrodzenia nie może pociągać dla obwinionego prokuratora **wyjątkowo** ciężkich skutków materialnych lub osobistych.

Analiza uzasadnienia odwołania nakazuje stwierdzić, że skarżący w wywiedzionym przez siebie odwołaniu nie wykazał w sposób przekonujący, dlaczego obniżenie mu wynagrodzenia o 30% spowoduje dlań wyjątkowo ciężkie skutki. W ocenie Sądu Najwyższego obniżone o 30% wynagrodzenie prokuratora Prokuratury Okręgowej, nie może być uznane za nie gwarantujące mu zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych jego i jego rodziny i za nieadekwatne do stopnia społecznej szkodliwości zarzuconego mu przewinienia dyscyplinarnego, które to przewinienie wyczerpuje przecież znamiona przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego. W tym miejscu Sąd Najwyższy zwraca uwagę na ustalenia Sądu Dyscyplinarnego, który to sąd w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, ustalając sytuację rodzinną obwinionego wskazał, iż uposażenie T. F. wynosi 14 000 zł miesięcznie, zaś miesięczne wynagrodzenie jego małżonki to 13 000 zł. Sąd Najwyższy odnosząc się do przedstawionej powyżej argumentacji skarżącego przemawiającej w jego mniemaniu za zmianą zaskarżonego postanowienia poprzez obniżenie mu wynagrodzenia o nie więcej niż 10 %, zauważa, iż zdecydowana większość społeczeństwa Polski (dot. także rodzin wielodzietnych), musi utrzymać się z dochodów mniejszych niż te jakie po obniżeniu mu wynagrodzenia osiąga prokurator T. F. (nie świadcząc przy tym pracy) a dochody T. F. zsumowane z dochodami jego żony gwarantują jemu samemu i jego rodzinie funkcjonowanie na więcej niż średnim poziomie.

Z tych też powodów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

